

no utvrditi stepen otežanja rada, jer će to inače učiniti neutralna komisija . . . Posvjedočenje od 7.VII.1958. ima karakter isprave, kojom stranke kontradiktorno utvrđuju stanje tereta u određenom trenutku i za postizanje određenog pravnog učinka. Brzina prometa u luci i potreba pravne sigurnosti zahtijevaju, da brodar u potpunosti odgovara za sadržaj i pravne posljedice tako kontradiktorno izvršenog utvrđenja, pa ga više ne može pobijati. Zato ga ni sud ne može mijenjati interpretacijom, koja bi dovela do zaključka, da je stanje bilo drukčije, nego što su ga stranke kontradiktorno utvrdile, pa tako otkloniti ili preinačiti pravni učinak, zbog kojega je isprava sastavljena. Naprotiv ima se uzeti, da je tuženik, - koji je pristao, da mu tužitelj izvrši iskrcaj po svojoj tarifi, a ona sadrži i uvodno spomenuti uvjet, - potpisom posvjedočenja izričito pristao na primjenu tarife za otežani rad na bazi od 50% povišenja.

Z.R.

Bilješka: Razumije se, da istaknuto stanovište ne uskraćuje strankama pravo, da protiv kontradiktorno sastavljene isprave o činjenicama ističu one razloge, zbog kojih je inače dopušteno pobijanje svih dvostranih pravnih akata uopće. Kao na pr. dolozno postupanje stranaka i slično.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE
Drugostepena presuda od 24. II. 1960.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr. Dušan Arneri, prof. dr. Vladislav Brajković

Primalac je dužan, na zahtjev pošiljaoca, kao pošten i savjestan privrednik (OU br.3) pravodobno izvršiti ponovno vaganje robe prilikom njena prispjeća - Ako se težina ima utvrditi s vozarom ili špediterom, a vozar ili špediter to odbije, ili odbije izdati ispravu o utvrđenoj količini, količina robe mora se utvrditi komisijski zapisnikom

Tužitelj špediter otpremio je tuženom određenu količinu kalaja u blokovima. Težinu je označio prilikom utovara u tovarnom listu. Naknadno je ustanovio, da je vaga, kojom je mjerio težinu utovarene robe, bila neispravna. Odmah nakon predaje robe željeznici, telegramom je obavijestio primaoca - tuženika,

da izvrši ponovno vaganje robe prilikom njena prispjeća i da težinu utvrdi službenim vaganjem. Tuženik ovo nije izvršio. Tužitelj traži tužbom, da mu tuženik plati 166 kg kalaja više nego što je bilo označeno u tovarnom listu, tj. razliku između navodno stvarno-otpremljene količine i količine pogrešno navedene u tovarnom listu. Tuženik se usprotivio zahtjevu i tvrdio, da količina, koju je primio, odgovara težini označenoj u tovarnom listu. Tvrdi, da je željeznica odbila da izvrši vaganje, jer da su vagon i plomba bili ispravni. Navodi, da je izvršio vaganje u svom skladištu i utvrdio, da težina kalaja odgovara onoj, koja je označena u tovarnom listu.

Prvostepeni sud odbio je tužiteljev zahtjev.

Povodom žalbe, drugostepeni sud je preinačio presudu prvostepenog suda i osudio tuženika, da plati tužitelju utuženi iznos.

Iz obrazloženja:

Iz nesporno utvrđenog stanja slijedi, da je tužitelj poslao tuženiku 97 blokova kalaja i označio težinu u tovarnom listu sa 4.149.80 kg kalaja. Telegramom od 20. IV. tužitelj je obavijestio tuženika, da utvrdi težinu robe zapisničkim vaganjem putem željeznice, pa je svoj telegram potvrdio i pismom istoga dana i zatražio, da mu tuženi pošalje zapisnik i registar vaganja. Tuženi je tek mjesec dana nakon prijema telegrama i pošiljke, tj. 18. V., obavijestio tužitelja, da je u zajednici sa službenim organom J.Ž. ustanovio, da je primljeni vagon ispravno plombiran, neoštećen i pošiljka ispravna po količini, no da zahtjev, da se napravi zapisnik o vaganju, željeznica nije htjela izvršiti, te da je ponovno vaganje primljene robe izvršio sam u skladištu, pa da je težina odgovarala težini označenoj u tovarnom listu. Tužitelj je, primivši ovaj dopis, poslao tuženiku telegram 21. V., u kome traži, da tuženik otpremljeni kalaj ne upotrebljava. Na to pismo tuženik je odgovorio, da je odnosni kalaj već upotrebio. Tužitelj je priložio zapisnik, što ga je drugi kupac robe iste vrste načinio na traženje tužitelja po istom poslu, gdje je komisijski utvrđeno, da je ustanovljen višak između količine označene u tovarnom listu i one, koja je zapisnički bila utvrđena vaganjem prilikom prispjeća.

Iz ovakvog stanja stvari, pošto nije vjerojatno, da bi količina kalaja, ustanovljena vaganjem kod tuženika, potpuno odgovarala količini označenoj u tovarnom listu, prvostepeni sud nije mogao odbiti zahtjev tužitelja zbog manjka nedokazane

količine poslanog kalaja. Kad je tužitelj odmah nakon odašiljanja spornog vagona, a prije nego je tuženik primio odnosni vagon, obavijestio tuženika telegramom, da izvrši službeno vaganje, morao je tuženik kao pošten i savjestan poslovni partner izvršiti vaganje odnosne pošiljke (OU br.3). Kad prodavalac ili kupac mora utvrditi količinu robe s vozarom ili špediterom, pa ako vozar ili špediter odbije da utvrdi količinu, ili odbije da izda ispravu o utvrđenoj količini, količina robe mora se utvrditi komisijskim zapisnikom (OU 128 st.1). Prema tome, tuženik je bio dužan izvršiti vaganje primljene pošiljke komisijski i o tom načiniti zapisnik, a to on nije učinio, pa je stoga dužan snositi posljedice takvoga svog propusta.

Ocjenjujući dokaz o težini pojedinog bloka, što ga je tužitelj pružio na temelju zapisnika o vaganju iste robe, koju je poslao drugom kupcu, valja uzeti, da je tužiteljeva tvrdnja točna i da pojedini blok teži oko 44.5 kg, te da prema tome težina 97 blokova kalaja, koje je tužitelj poslao tuženom doista iznosi 166 kg više nego je to bilo označeno u osnovnom tovarnom listu.

G.B.

Bilješka. - U ovoj presudi sud nije riješio pitanje, koje bi pravne posljedice nastupile, da tužitelj nije uspio na siguran način dokazati stvarnu količinu otpremljene robe.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE
 Drugostepena presuda od 24.II.1960.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr. Dušan Arneri, prof.dr. Vladislav Brajković

Za štetne posljedice izvršenja nepotpune ili pogrešne dispozicije špeditera ili vlasnika robe ne odgovara skladištar - Skladištar je dužan posjedovati znanje o manipulaciji robe

Tužitelj špediter dao je Poduzeću luka i skladišta nalog, da mu uskladišti i po dimenzijama složi 188 komada autoguma. U dispoziciji označio je broj teretnice, te brojeve i marke guma. U nadopuni iste dispozicije, koja je uslijedila četiri dana poslije toga, špediter je dao dispoziciju, u kojoj